

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 22. august 2025

Sag BS-10250/2025-HJR

A
(advokat Morten Schwartz Nielsen)

mod

X A/S
(advokat Jens Jacob Dühr)

I tidligere instans er afsagt dom af Sø- og Handelsretten den 27. januar 2025 (BS-19691/2023-SHR).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Kurt Rasmussen, Lars Apostoli og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Appellanten, A, har nedlagt påstand om, at Højesteret antager sagen til realitetsbehandling.

Indstævnte, X A/S, har udtalt sig imod, at sagen realitetsbehandles af Højesteret.

Sagsfremstilling

X A/S er moderselskabet i X-koncernen, der dyrker og handler med juletræer. Produktionen af juletræer foregår fra flere plantager i Europa, herunder i Polen. X A/S er 100 % ejet af Sydbank A/S.

A driver en polsk enkeltmandsvirksomhed, der er aktiv inden for juletræsproduktion. Han har i den forbindelse bl.a. fremlejet landbrugsjord til X A/S' polske datterselskab, X sp. z.o.o., bistået X sp. z.o.o. med at producere juletræer samt gjort jordarealer klar til dyrkning af juletræer.

I 2017 opstod der problemer i samarbejdet mellem A og X sp. z.o.o. Samarbejdet ophørte i 2022, og der verserer efter det oplyste flere retssager i Polen mellem parterne.

Den 7. januar 2023 sendte A en mail fra mailadressen... til 29 modtagere, herunder en række danske juletræsproducenter.

X Group anlagde herefter sag mod A ved Sø- og Handelsretten med påstand om bl.a., at A skulle forbydes at gøre markedsføringsmæssig brug af i alt ni konkrete udsagn fremsat i mailen.

Ved dom af 27. januar 2025 bestemte Sø- og Handelsrettens, at A ikke måtte gøre markedsføringsmæssig brug af de ni udsagn. Af begrundelsen fremgår bl.a.:

"Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at mailen, som også anført i mailens indledning, er sendt til en række juletræsproducenter i Danmark, og dermed til konkurrenter og for nogles vedkommende tillige (potentielle) samhandelspartnere til X-koncernen.

...

Retten bemærker endvidere, at mailen sendt af A som erhvervsdrivende i Polen til en række erhvervsdrivende i Danmark angår blandt andet det danske juletræsmarked. Mailen falder dermed ind under markedsføringslovens anvendelsesområde, jf. markedsføringslovens § 1.

Sagsøgerens påstand 1 omfatter ni afgrænsede udsagn fra mailen af 7. januar 2023. Sagsøgerens argumenter i relation til de enkelte udsagn omfatter imidlertid den kontekst, udsagnene er fremsat i, og rettens bedømmelse af de anførte udsagn og denne dom angår derfor alene udsagnene som fremsat i konteksten i mailen af 7. januar 2023.

Retten skal herefter udtale følgende om de enkelte udsagn:

Udsagn a) angår tvisten mellem A og X Polska om rekultivering af arealer, som X Polska havde fremlejet af A. A har bevisbyrden for, at de udsagn, han har fremsat om X Polskas kontraktbrud mv., er korrekte. Den bevisbyrde har han ikke løftet under denne sag, hvor bevisførelsen ikke

giver noget klart billede af eventuelle endelige afgørelser fra de polske domstole om forholdet mellem A og X Polska. På den anførte baggrund må udsagnet anses for vildledende og misrekommanderende og i strid med god markedsføringsskik.

Udsagn b) om ildspåsættelse er isoleret set objektivt korrekt. Men i konteksten knyttes ildspåsættelsen sammen med X-koncernen, hvilket er både vildledende, misrekommanderende og i strid med god markedsføringsskik.

Udsagn c) angår, at Sydbank i relation til X-koncernen udviser ufor-svarlig adfærd i strid med principperne om sund konkurrence. Udsagnet fremstår som en subjektiv vurdering snarere end en oplysning om faktiske forhold, og udsagnet falder som udgangspunkt under ytringer, som ikke kan forbydes, jf. artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Når udsagnet fremsættes i den sammenhæng og på den måde, som det er sket i denne sag, som led i en erhvervsdrivendes kommunikation omfattet af markedsføringsloven, må udsagnet imidlertid regnes for udokumenteret og både vildledende, misrekommanderende og i strid med god markedsføringsskik. Det samme gælder for udsagnene e), f), g) og h).

Udsagn d) om, at X Polska har "skjult" aktiver fra fuldbyrdelsessager og udsagn i) om en "lyssky" finansiering fra Sydbank er udokumenterede og dermed både vildledende, misrekommanderende og i strid med god markedsføringsskik.

Udgangspunktet er herefter, at de anførte udsagn i påstand 1 kan forbydes i medfør af markedsføringslovens § 24, stk. 1, jf. § 20, stk. 1, og stk. 3, samt § 3, stk. 1. X Group har ikke udvist passivitet, og det betyder ikke noget for bedømmelsen af påstand 1, at A ikke siden den 7. januar 2023 har fremsat lignende ytringer. Retten tager herefter X Groups påstand 1 til følge."

A har ved ankestævning af 24. februar 2025 anket Sø- og Handelsrettens dom til Højesteret.

Parternes synspunkter

A har til støtte for, at betingelserne for anke til Højesteret er opfyldt, jf. retspleje-lovens § 368, stk. 4, anført bl.a., at sagen rejser væsentlige spørgsmål om yt-ringsfrihed og markedsføringsretlige forbud, herunder anvendelse af Den Euro-pæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 i en kommerciel kontekst.

Forbuddet vedrører udsagn, som han (ubestridt) ikke har fremført som led i markedsføringsmæssige tiltag eller markedsføringsmæssig brug. Af samme årsag er det et principielt spørgsmål, hvorvidt en erhvervsdrivende part ved brug af et forbud kan forhindre en privatperson at ytre sig om sine opfattelser og dermed begrænse personens generelle ytringsfrihed.

De af indstævnte nævnte domme vedrører markedsføringsmæssige udsagn og overtrædelser i en erhvervsmæssig kontekst og involverer desuden juridiske enheder. Ytringsfrihedens grænser i relation til markedsføringsretten er ikke konkret blevet prøvet op mod artikel 10, og afklaringen heraf har således betydning for retsanvendelsen.

Retsplejelovens § 414's anvendelsesområde i lyset af artikel 10 er uafklaret, jf. også UfR 1990.280 Ø og UfR 2025.327 Ø. Det er ikke afgørende, at sagen ikke er anlagt efter retsplejelovens kapitel 40 om midlertidige afgørelser om forbud og påbud i en borgerlig sag. Sagen rejser et principielt spørgsmål om proportionalitet af forbuddets indgriben og den deraf følgende begrænsning af hans ytringsfrihed.

Sagen har væsentlig samfundsmæssig rækkevidde, da den vedrører grænsedragningen mellem kommercielle ytringer og ytringsfriheden i en tid, hvor kommunikation spiller en afgørende rolle i den offentlige debat. Afgørelsen vil have betydning for lignende sager.

X Group har anført navnlig, at betingelserne i retsplejelovens § 368, stk. 4, for anke til Højesteret ikke er opfyldt.

Sagen er ikke principiel. Forbuddet vedrører alene markedsføringsmæssig brug af udsagnene. Der er ikke tale om et generelt forbud, og det er ikke rettet mod A som privatperson. Sø- og Handelsrettens dom begrænser dermed ikke As generelle ytringsfrihed eller rejser spørgsmål i relation til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

Der foreligger ikke nogen tvivls- eller fortolkningsspørgsmål. Der er omfattende retspraksis på området, herunder retspraksis som tager stilling til anvendelse af markedsføringsloven på kommercielle ytringer. I UfR 1997.4 SH, UfR 2021.1305 SH og BS-38279/2022-SHR blev der således uproblematisk nedlagt forbud mod udtalelser i markedsføringsmæssig henseende, uden at dette var i konflikt med ytringsfriheden. Spørgsmålet om, hvorvidt udtalelserne er inden for rammerne af markedsføringsloven, kan derfor heller ikke medføre, at sagen anses som principiel.

Retsplejelovens § 414 finder ikke anvendelse, da sagen ikke er anlagt ved Sø- og Handelsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 40 om midlertidige afgørelser om forbud og påbud i en borgerlig sag. En eventuel uklarhed i fortolkningen af § 414 kan derfor ikke begrunde en anke direkte til Højesteret.

Højesterets begrundelse og resultat

Af retsplejelovens § 368, stk. 4, 2. pkt., som affattet ved lov nr. 84 af 28. januar 2014 om ændring af retsplejeloven mv. (Sagstilgangen til Højesteret), fremgår, at domme, der er afsagt af Sø- og Handelsretten, kan ankes til Højesteret,

”hvis sagen er af principiel karakter og har generel betydning for rets-
anvendelsen og retsudviklingen eller væsentlig samfundsmæssig ræk-
kevidde i øvrigt, eller hvis andre særlige grunde i øvrigt taler for, at sa-
gen behandles af Højesteret som 2. instans.”

Hovedspørgsmålet i sagen er, om der er grundlag for markedsføringsmæssigt at forbyde A at gøre brug af ni konkrete udsagn, som han har fremsat i en mail til en række danske juletræsproducenter, herunder om et sådant forbud er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

Afgørelsen af dette spørgsmål beror på en konkret vurdering af sagens omstændigheder. Højesteret finder på det foreliggende grundlag, at spørgsmålet ikke er af principiel karakter. Herefter, og da der ikke i øvrigt ses at foreligge særlige grunde, som taler for, at sagen skal behandles af Højesteret som 2. instans, afviser Højesteret anken, jf. retsplejelovens § 368, stk. 6, 2. pkt., jf. stk. 4, 2. pkt.

THI BESTEMMES:

Denne ankesag afvises fra Højesteret.